TE-palvelut
tjänster | services

oikeusasiamies@eduskunta.fi
Eduskunnan oikeusasiamiehen kanslia

00102 EDUSKUNTA

Työelämä- ja tasa-arvovaliokunta 24.3.2021/HE 241/2020 vp

## Pirkanmaan TE-toimiston lausunto HE hyvinvointialueista ja pelastustoimen uudistamisesta

HE 241/2020 vp Hallituksen esitys eduskunnalle hyvinvointialueiden perustamista ja sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisen uudistusta koskevaksi lainsäädännöksi sekä Euroopan paikallisen itsehallinnon peruskirjan 12 ja 13 artiklan mukaisen ilmoituksen antamiseksi

Esityksen tarkoituksena on siirtää sote-puolen järjestämisvastuuta laajemmille harteille yksittäisten kuntien sijaan. Perusteena on mm. katkeamattomat hoitoketjut, henkilöstön saatavuuteen ja palveluhankintoihin liittyvät seikat.

Hyvinvointialueita perustettaisiin 21. TE-palvelujen näkökulmasta alueet vastaisivat pitkälti nykyistä valtion aluehallinnon alueita, joissa voi olla myös alueet ylittäviä keskitettyjä palveluja. Siirtyminen suurempiin alueisiin on TE-hallinnon kumppanuuksien näkökulmasta toivottu uudistus. Henkilöasiakkaiden työkyvyn ja siten työvoiman saatavuuden osalta perusteluissa erityisesti vaikeimmassa työmarkkina-asemassa olevien osalta on nähtävissä tavoitetila, mikä on TE-hallinnonkin näkökulmasta nykyistä parempi ja erityisesti hyvinvointialueella pitäisi huomioida työikäisten osatyökykyisyyteen ja kuntoutukseen (ml. kuntouttavaan työtoimintaan) liittyvät asiat.

Kuntien palveluissa nuorisoasteen koulutus-, kulttuuri- ja sote-palvelut ja erilaisissa muissakin asiakkaiden taitekohdissa yhdistyy kuntien koko palvelukirjo. Uudistus katkaisee kuntien samaan organisaatioon kuuluvat synergiaedut. Suhteessa TE-palveluihin muutos ei toisi muuta muutosta kuin että kumppanuudet muuttuvat.

Kuntien ja hyvinvointialueiden pitäisi sopia uudelleen, miten hoidetaan ja resursoidaan esimerkiksi (nuorten) ohjaamo, kansainvälisten asiakkaiden osaamiskeskus (OSKE) ja työvoiman palvelukeskus (TYP). Viimeisin TYP perustettiin maassa n. 2006. Näiden toimintojen tavoitteena oli yhdistää TE-palvelut ja kuntien puolella sote-palvelut riittävän suuriin asiakasmääräkokonaisuuksiin varmistamalla asia useamman kunnan TYP:it.

Kuntien työllisyyden kuntakokeilut voivat nyt tehdä esimerkiksi aktivointisuunnitelman yhden henkilön voimin. Kokeilussa ei siis tarvitse TE-toimiston henkilöä vaan moniammatillisen suunnitelman voi tehdä yksi kuntatyöntekijä. Hyvinvointialueiden perustamisen jälkeen asia pitäisi suunnitella toisin. Sote-ulottuvuus/moniammatillisuus teknisesti pitäisi tehdä uudelleen, koska nimenomaan sote-ammattihenkilöstön pitäisi olla kuntouttavan työtoiminnan ja vastaavien palvelujen moniammatillisen suunnitelman toinen osapuoli ja toisen pitäisi olla työllisyysasioiden osapuoli.

Esityksen tasa-arvovaikutukset ovat TE-toimiston näkökulmasta perusperiaatteiltaan positiivisia kuntia paremman kantokyvyn ja tasalaatuisen puitteissa. Todennäköistä on kuitenkin palveluverkon harveneminen, mikä on tapahtunut kuntien yhdistämisten yhteydessä sote-puolella ja muiden viranomaisten suurempien kokonaisuuksien muodostamisen yhteydessä.

Esityksen perustelut ovat päinvastaiset kuin alkaneiden kuntien työllisyyskokeilujen perustelut. Siksi on outoa, että lainsäädäntöä perustellaan eri asioissa eri tavoilla. Tässä tarkoitus on tuottaa laajemmat kokonaisuudet ja kokeilulainsäädännössä kapeammat. Tämä uudistus ajoittuisi kokeilun voimassaoloaikaan. Olisi toivottavaa, että lainsäädännössä otettaisiin huomioon kaikki oleellisesti työvoimaa palvelevien uudistukset ja harkittaisiin vaikkapa monialaisempaa maakuntaa vaihtoehtona.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Asian on ratkaissut johtaja Riku Immonen.

Tämä asiakirja KEHA/1815/2021 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument KEHA/1815/2021 har godkänts elektroniskt

Hyväksyjä Immonen Riku 23.03.2021 13:31